

Gode bygg for et godt samfunn

DIREKTORATET
FOR BYGGKVALITET

Produktdokumentasjon og markedstilsyn

JANNEKE SOLEM, AVDELINGSDIREKTØR AVDELING FOR PRODUKTER OG INSTALLASJONER
02.06.2014, Storbynettverket, årskonferanse for tilsyn

Jeg skal snakke om

- 1. Avdeling for produkter og installasjoner**
- 2. Krav til dokumentasjon av produkter**
- 3. DiBKs tilsynsaktivitet – markedstilsynet**
- 4. Samhandling med kommunene**

Avdeling for produkter og installasjoner

Opprettet 1.1.2012

DOK og TEK 10 kap. 15 og 16

- > Regelverksutvikling, veiledning, standardisering, internasjonalt
- > Tilsyn med produkter til byggverk
- > Utpeking av TKO og TAB
- > Kompetansesenter EØS-rett

Krav til dokumentasjon av produkter

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)

- > Byggevareforordning
- > Byggevarer som ikke er CE-merket
- > Heisdirektiv
- > Maskindirektiv (løfteinnretninger)
- > Varmtvannskjeldirektiv

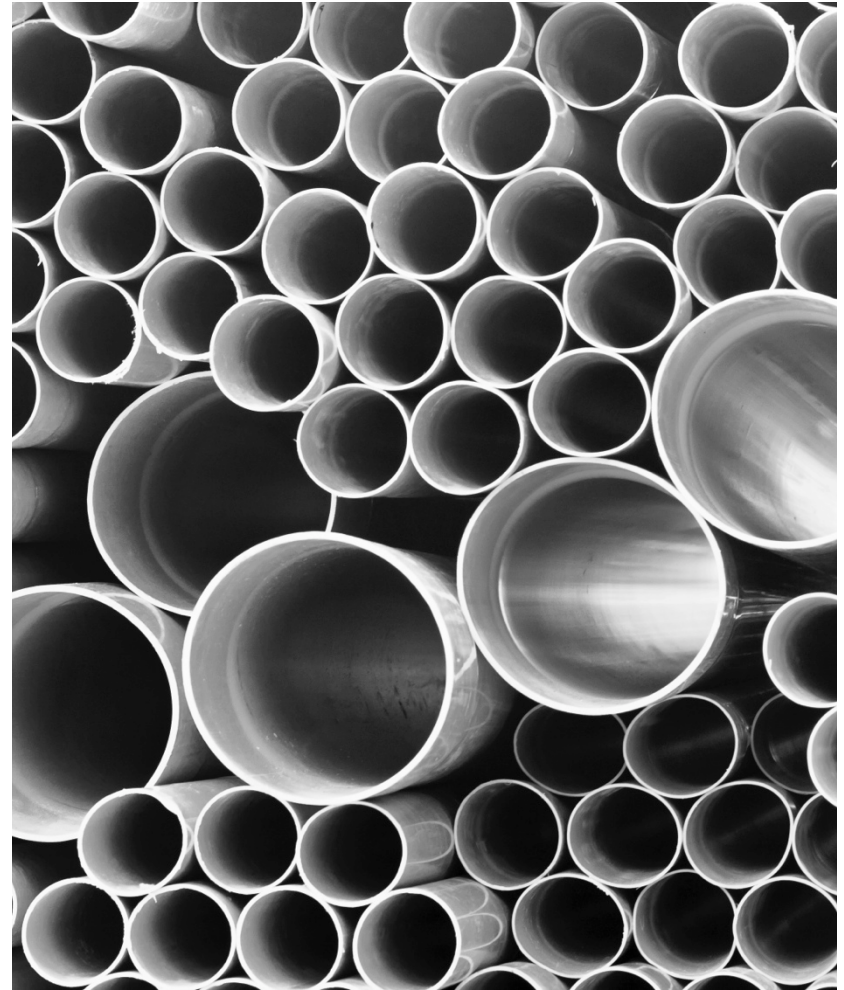

Krav til dokumentasjon av produkter

Formål med reglene

- > Fri flyt av produkter på tvers av landegrenser i EØS
- > Like konkurransevilkår
- > Teknisk språk for å kommunisere om byggevarers egenskaper

Krav til byggverk opp til det enkelte land!

Krav til dokumentasjon av produkter

Reglene retter seg mot

- > Produsent
- > Distributør
- > Importør

MOELVEN®

Selvaag Bolig: Vurderer moduler fra Kina

Krav til dokumentasjon av produkter

Byggevareforordningen

- > **Grunnleggende krav til byggverk**
- > Teknisk dokumentasjon, bruk av tredjepartsorgan
- > CE-merking og ytelseserklæring
 - Harmonisert standard
 - Europeisk teknisk bedømmelse

1. Mekanisk motstandsevne og stabilitet
2. Brannsikkerhet
3. Hygiene, helse, miljø
4. Sikkerhet og tilgjengelighet
5. Vern mot støy
6. Energiøkonomisering og varmeisolering
7. **Bærekraftig bruk av ressurser**

Krav til dokumentasjon av produkter

Byggevareforordningen

- > Grunnleggende krav til byggverk
- > **Teknisk dokumentasjon, bruk av tredjepartsorgan**
- > CE-merking og ytelseserklæring
 - Harmonisert standard
 - Europeisk teknisk bedømmelse

	1+	1	2+	3	4
Produksjonskontroll i fabrikk	P	P	P	P	P
Ytterligere prøving stikkprøver tatt på fabrikk ihht plan	P	P	P	÷	÷
Fastsettelse av produkttype (typeprøving)	T	T	P	T	P
Innledende inspeksjon av produksjonsanlegget og produksjonskontroll	T	T	T	÷	÷
Fortløpende tilsyn, vurdering og evaluering av produksjonskontroll	T	T	T	÷	÷
Stikkprøver av produkter	T	÷	÷	÷	÷

P = produsent

T = tredjepartsorgan

Hvilket system som skal brukes:

- Fastsettes av EU-Kommisjonen

Krav til dokumentasjon av produkter

Byggevareforordningen

- > krav til tekniske bedømmelsesorganer (TAB), tekniske kontrollorganer (TKO) og utpeking av disse
- > krav til markedstilsyn, og virkemidler til bruk i tilsynet
- > krav til utarbeidelse av harmoniserte tekniske spesifikasjoner
 - harmoniserte standarder
 - europeiske tekniske bedømmelser

TAB i Norge: SINTEF

TKO i Norge:

- > Sintef Byggforsk
- > Kontrollrådet
- > Norsk Treteknisk institutt
- > NEMKO
- > SP Fire Research AS
- > Applica
- > Det Norske Veritas

Krav til dokumentasjon av produkter

Byggevarer som ikke er CE-merket

- Krav til dokumentasjon av egenskaper
- Nødvendig for å vurdere om bidrar til at byggverket oppfyller de grunnleggende krav
- Tilfredsstillende teknisk spesifikasjon
- Bruk av tredjepartsorgan

Proessen med produktdokumentasjon

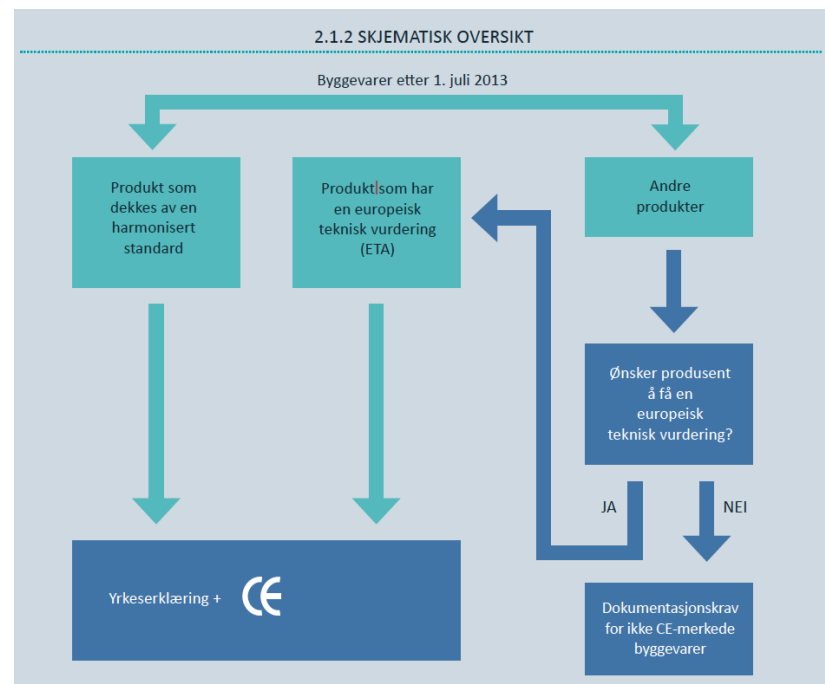
”Produktgodkjenning”?

Tre veier til produktdokumentasjon

1. harmonisert standard

2. europeisk teknisk bedømmelse

3. ”Kap. 3”

Harmonisert
standard?

Kontakter TKO

Ønsker CE?

Kontakter TAB

Kontakter
tredjepartsor
gan

Utarb EAD

Teknisk dok.

Utsteder ETA

Utsteder
teknisk dok

CE og
ytelseserkl.

Utarbeider
dok

3 mnd

1 mnd

6 mnd

Anmodning
fra
produsent til
Teknisk
bedømmelse
ssorgan

15 v.d

Avtale om
fortrolig
behandling
av
forretnings-
hemmelighe
ter

15 v.d

Produsent
legger frem
teknisk
doku-
mentasjon

Kontrakt
inngås
mellom
produsent
og teknisk
bedømmels
essorgan

Organisasjo
nen av
tekniske
bedømmels
essorgan
under-
retter Kom.

Utkast til
Europeisk
bedømmels
esdokument

Produsent
uttalerett

Vedtar
utkast
Sender kopi
til
Kom.

Kom.
uttalerett

Rette opp
som
følge av ev.
merknader

Utsteder
Europeisk
teknisk
bedømmels
e

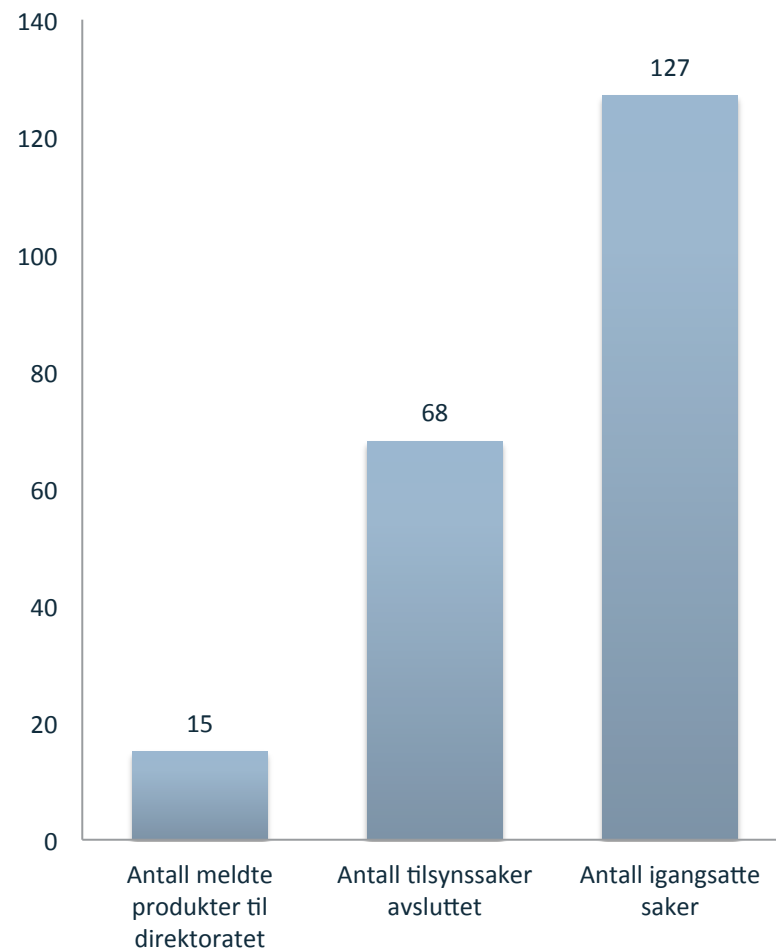
Vedtar
endelig
Europeisk
bedømmelses-
dokument

DiBKs tilsynsaktivitet - markedstilsynet

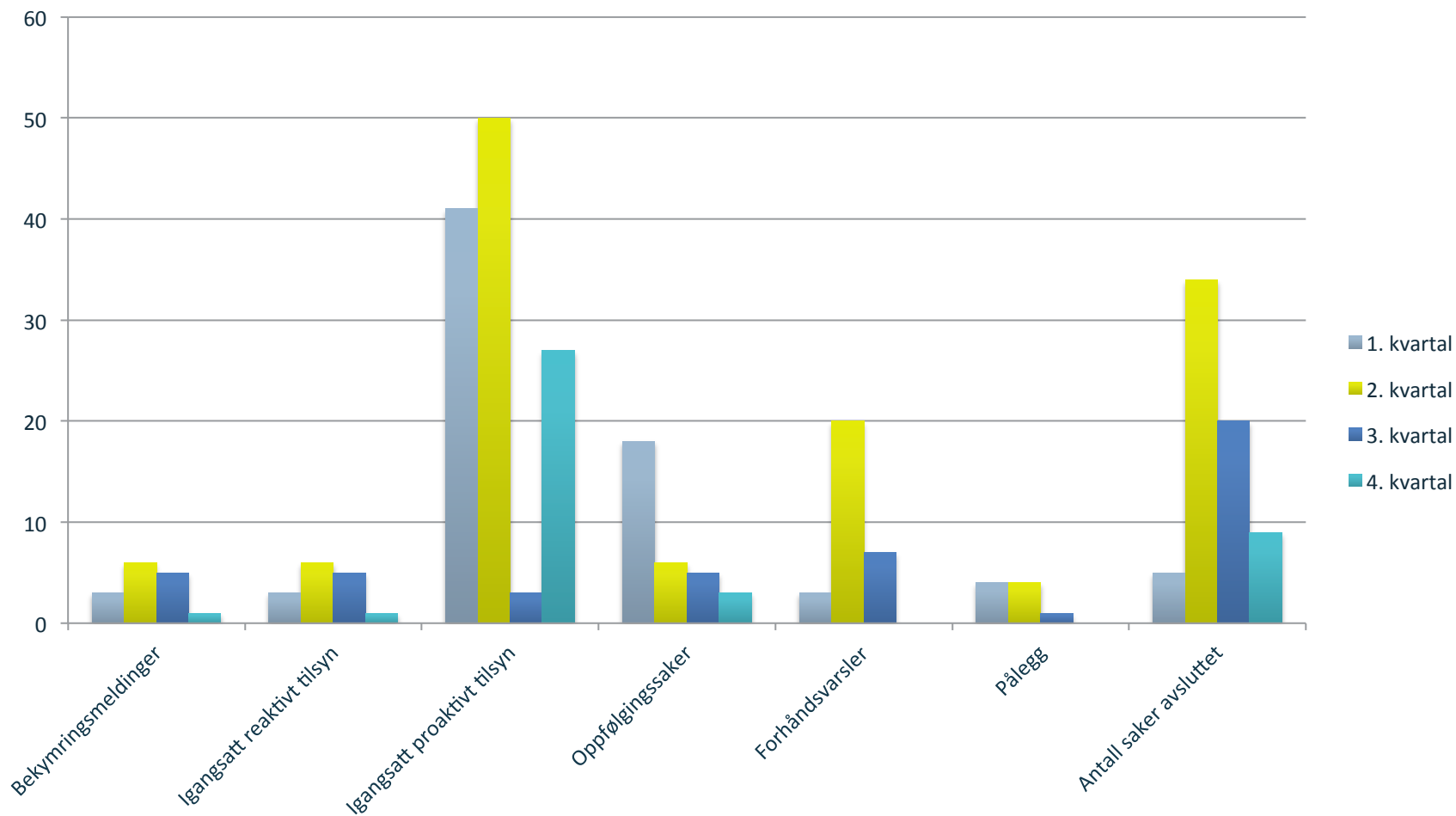
Reaktivt

Proaktivt

**Vurdering av risiko for
feil ved
produkt dokumentasjon**

DiBKs tilsynsaktivitet – markedstilsynet

Gipsplater 2013

Dokumenter

14 produsenter

**Alle saker avsluttet med
korrekt dokumentasjon**

Ildsteder 2013

Dokumenter

**27 produsenter,
distributører,
importører**

**De fleste saker avsluttet
med korrekt
dokumentasjon**

Sandwichelementer 2013

Dokumenter

**39 produsenter,
distributører,
importører**

**Utfordring med
kunnskap om
regelverket ved
direkteimport**

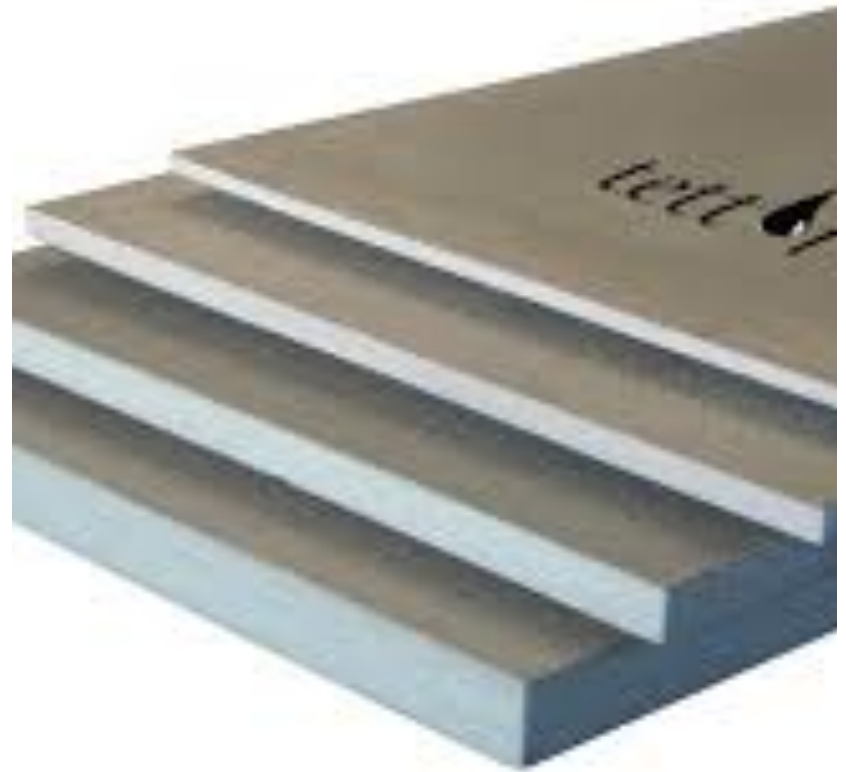
Våtromsplater 2013

Dokumenter og testing av egenskaper

- > Kjemiske analyser
- > Platevekt
- > Platetykkelse
- > Overflaten

10 plater

9 avsluttet ok, ny testing av 1

Murprodukter 2013

Dokumenter og testing av egenskaper

- > Dimensjoner
- > Densitet
- > Trykkfasthet/
bøyefasthet

10 ulike blokker

Stort behov for oppfølging

Innblåst isolasjon 2013

Dokumenter og testing av egenskaper

- > Termiske egenskaper
- > Brannegenskaper
- > Vannopptak

7 produkter

Oppfølging av 2 produkter

Tilsynsplaner for 2014

Pukk

- Informasjonsbehov

Tetningsmaterialer rull

- Vanntetthet
- Strekkstyrke
- Luftgjennomgang hvor det er deklarerert
- Markedsanalyse
- Teknologisk Institut

Tilsynsplaner for 2014

Sponplater/OSB

- > Bøyefasthet
- > Skjærestyrke
- > Bestandighet trykksvelling
- > Bestandighet fuktmotstand
- > Formaldehyd
- > Markedsanalyse
- > Treteknisk institutt

Tilsynsplaner for 2014

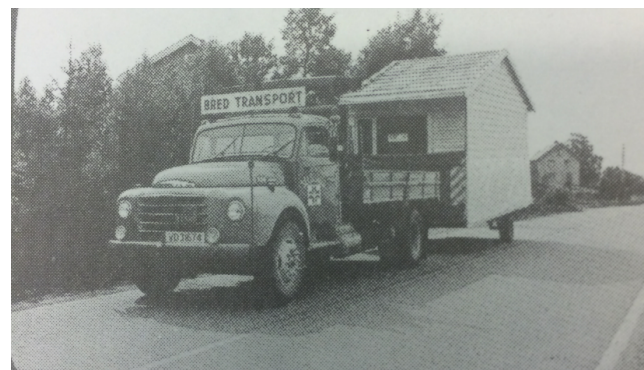
Røykvarslere

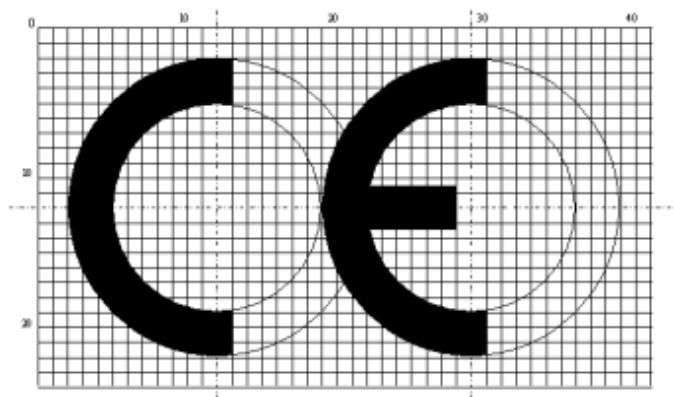
Moduler

Limtre

Generell CE-merking

Heis

Samhandling med kommunene

Melde fra om produkter som mangler dokumentasjon

Spørre oss hvis tvil om dokumentasjon er korrekt

Tilsyn med produkter som ikke er omfattet av markedstilsynet

Produsent
/importør

- Dokumenterer egenskapene til modulen (DOK)

DIBK (PI)

- Fører tilsyn med omsetningen av modulen (DOK)

Aktører i byggesak

- Vurderer om modulen kan brukes (TEK10 § 3-1 tredje ledd)

Kommunen

- Fører tilsyn i byggesaken (TEK10)

Takk for oppmerksomheten

Spørsmål?

Ytterligere informasjon:

- > www.byggevareinfo.no
- > www.dibk.no/no/Tema/Produkter/

janneke.solem@dibk.no

